

Doorbreek de politieke bubbel met een burgerberaad

Hannie van der Wal

Gemeenteraden bestaan vaak uit dezelfde gezichten: mensen met politieke ervaring en belangen. Burgerberaden halen willekeurige inwoners aan tafel, jong en oud, arm en rijk, mensen met verschillende achtergronden. Zo komen er nieuwe denkbeelden en oplossingen naar voren, die door politici misschien over het hoofd worden gezien.

In Groningen werd in 2021 een burgerberaad georganiseerd over de toekomst van de binnenstad. Niet alleen de gebruikelijke 'stemmen' kwamen aan het woord, maar ook jongeren, ondernemers en mensen die zich normaal gesproken niet met politiek bezighouden. Het resultaat? Een breed gedragen visie op hoe de stad leefbaarder en duurzamer kon worden, met concrete voorstellen die de gemeenteraad overnam.

Volt vindt dat het in Gouda tijd wordt voor deze aanpak, want burgerberaden:

- **Vergroten het vertrouwen in de politiek**

Als inwoners zien dat hun stem ertoe doet, groeit hun vertrouwen in de overheid. Burgerberaden zijn geen symbolische praatgroepjes, maar zijn serieuze adviesorganen, die invloed hebben op beleid. Dat zorgt voor meer legitimiteit en minder cynisme.

- **Helpen bij complexe, lange termijn keuzes**

Sommige vraagstukken, zoals de energietransitie, woningbouw of mobiliteit, zijn te ingewikkeld voor snelle politieke beslissingen. Burgerberaden bieden de ruimte voor verbreding en verdieping. Inwoners krijgen tijd om zich in te lezen, experts te horen en met elkaar in gesprek te gaan. Zo komen ze tot weloverwogen adviezen, die verder gaan dan de volgende verkiezingen.

Nog niet overtuigd? Kijk dan naar een paar mooie Europese voorbeelden:

- In Parijs worden sinds 2019 regelmatig burgerberaden georganiseerd over thema's als klimaat, mobiliteit en stadsvernieuwing. De uitkomsten worden serieus genomen: zo leidde een burgerberaad over groene ruimtes tot het aanleggen van 170 nieuwe 'mini-bosjes' in de stad. Inwoners voelen zich gehoord en de gemeente toont aan dat participatie echt iets oplevert.
- In Brussel hielp een burgerberaad bij het opstellen van een klimaatplan. Inwoners bedachten creatieve oplossingen, zoals buurtcompostering en

fietsstraten, die later door de gemeente werden uitgevoerd.
Besluiten zonder politieke druk en met oog voor de toekomst.

Voor een succesvolle burgerberaad, moet deze wel aan een aantal voorwaarden voldoen:

- Deelnemers moeten door loting worden geselecteerd. De raad moet een afspiegeling zijn van de bevolking.
- Deelnemers moeten toegang krijgen tot onafhankelijke informatie en experts, zodat ze weloverwogen kunnen oordelen.
- De gemeenteraad moet het advies serieus overwegen en goed uitleg kunnen geven als ze van het advies willen afwijken.
- Het proces en de uitkomsten zijn openbaar, zodat iedereen kan zien hoe besluiten tot stand zijn gekomen.

Burgerberaden te duur en omslachtig?

- Een burgerraad is goedkoper dan een slecht doordacht beleid, dat later moet worden teruggedraaid.
- Inwoners zijn vaak creatiever en pragmatischer dan politici, omdat ze niet gebonden zijn aan partijlijnen.
- Ja, goed nadenken kost tijd, maar het voorkomt dat besluiten later vastlopen in protesten of rechtszaken.

Volt wil een democratie, die werkt voor iedereen en inwoners serieus neemt. Dat betekent overigens niet dat we de gemeenteraad willen afschaffen. Wel geloven we dat burgerberaden een essentiële aanvulling zijn. Ze maken de politiek diverser, transparanter en effectiever. Laten we burgerberaden structureel inbedden in onze lokale democratie. Zo bouwen we aan een Gouda waar iedereen gezien en gehoord wordt.

Bronnen:

Democratie in Actie

<https://www.democratieinactie.nl/burgerberaden>

Gemeente Groningen, "Burgerraad Binnenstad"

<https://www.groningen.nl/burgerraad-binnenstad>

Stad Parijs, "Les conventions citoyennes"

<https://www.paris.fr/pages/les-conventions-citoyennes-19860>

Brussels Hoofdstedelijk Gewest, "Burgerraad Klimaat"

<https://document.brussels/publications/burgerraad-klimaat>

Break the Political Bubble with a Citizens' Assembly

Municipal councils often consist of the same faces: people with political experience and interests. Citizens' assemblies bring random residents to the table, young and old, rich and poor, people with different backgrounds. In this way, new ideas and solutions emerge that politicians might otherwise overlook.

In Groningen, a citizens' assembly was organized in 2021 about the future of the city center. Not only the usual voices were heard, but also young people, entrepreneurs, and people who normally do not involve themselves in politics. The result? A broadly supported vision for how the city could become more livable and sustainable, with concrete proposals that the municipal council adopted.

Volt believes that in Gouda it is time for this approach, because citizens' assemblies:

- **Increase trust in politics**

When residents see that their voice matters, their trust in government grows. Citizens' assemblies are not symbolic discussion groups, but serious advisory bodies that influence policy. This leads to greater legitimacy and less cynicism.

- **Help with complex, long-term choices**

Some issues, such as the energy transition, housing construction, or mobility, are too complicated for quick political decisions. Citizens' assemblies offer space for broadening and deepening the discussion. Residents are given time to read up, hear from experts, and engage in dialogue with each other. In this way, they arrive at well-considered advice that goes beyond the next elections.

Not yet convinced? Then look at a few good European examples:

In Paris, citizens' assemblies have been organized regularly since 2019 on themes such as climate, mobility, and urban renewal. The outcomes are taken seriously: for example, a citizens' assembly on green spaces led to the creation of 170 new "mini-forests" in the city. Residents feel heard, and the municipality shows that participation truly delivers results.

In Brussels, a citizens' assembly helped draft a climate plan. Residents came up with creative solutions, such as neighborhood composting and bicycle streets, which were later implemented by the municipality. Decisions made without political pressure and with an eye to the future.

For a citizens' assembly to be successful, it must meet several conditions:

- Participants must be selected by lottery. The assembly should be representative of the population.
- Participants must have access to independent information and experts so that they can form well-considered judgments.
- The municipal council must seriously consider the advice and be able to give a clear explanation if it wishes to deviate from it.
- The process and outcomes must be public, so everyone can see how decisions were reached.

Citizens' assemblies too expensive and cumbersome?

- A citizens' assembly is cheaper than poorly thought-out policy that later has to be reversed.
- Residents are often more creative and pragmatic than politicians, because they are not bound by party lines.
- Yes, thinking things through carefully takes time, but it prevents decisions from later getting stuck in protests or lawsuits.

Volt wants a democracy that works for everyone and takes residents seriously. This does not mean that we want to abolish the municipal council. However, we do believe that citizens' assemblies are an essential addition. They make politics more diverse, transparent, and effective. Let us structurally embed citizens' assemblies in our local democracy. In this way, we can build a Gouda where everyone is seen and heard.